

Sak 9 – Politiske uttalelser

Forslagsstiller: styret

U1: Kontroll med korttidsutleige (Airbnb)

Forslagsstiller: Pål Julius Skogholt

Korttidsutleige er blir eit stort problem mange stader. Det har fått eit så stort omfang at det påverkar prisane og tilgjengelegheit av bustader for folk.

I Tromsø er det på det meste 3000 einingar tilgjengeleg på Airbnb. Samla inntekt for utleige gjennom Airbnb i Tromsø er rundt 750 millionar i året.

Totalt i Tromsø er det 4300 sekundærbustader, altså bustader der folk ikkje bur sjølv. Det er ti prosent av bustadane i Tromsø. Mange av dei er sjølvsgagt til leige, men svært mange av desse er og unntatt den vanlege leigemarknaden fordi dei blir leigd ut på korttidsleige. Vi kan ikkje ha det slik at folk som vil bu å leve i Tromsø ikkje får leigd ein plass å bu til ein akseptabel kostnad.

Tromsø SV meiner at det sjølvsgagt er heilt fint at folk leiger ut eit rom, eller eigen bustad når denne ikkje er i bruk. Slik korttidsutleige skaper ei fin ekstraintekt for mange. Det er når Airbnb og anna korttidsutleige gjer at bustader som kunne vore tilgjengeleg på langtidsutleige heller blir brukt til Airbnb at det er eit problem.

For å få kontroll med korttidsutleiga vil Tromsø SV at

- Plattformselskapa (Airbnb, booking.com etc) må bli pålagt å rapportere til kommunen om døgnutleige på kvar eining og prisen som blir betalt. Rapporteringar bør vere minimum halvårlegårleg og gjerne oftare.
- Kommunane må kunne fastsette reglar for kor mange døgn med korttidsutleige skal vere lovleg, anten for heile kommunen eller for delar av kommunen.
- Kommunen må få høve til å pålegge gebyr ved brot på døgnutleiga. Gebyret må stå i forhold til inntekta på utleiga og vere avskrekkande for brot på reglane.
- Kommunen må kunne sette grensar for kor mange døgn det skal vere mogleg å leige ut på korttidsutleige også for bustader som ikkje er burettslag eller sameiger.

29 **U2: Kompakt byutvikling er veien til et trivelig og** 30 **tilgjengelig Tromsø**

31 *Forslagstiller: Matias Hogne Kjerstad*

32 Å ta i bruk eksisterende bebygde byområder er bedre enn å spre bebyggelsen tynt utover.
33 Folk bør leve gode liv, innenfor de fysiske begrensningene klima og natur fastsetter. Kompakt
34 byutvikling er et virkemiddel som kan hjelpe.

35 Samfunnet vårt bør tenke seg nøye om ved vedtakelsen av nye reguleringsplaner.
36 Kommunestyret bør bare vedta nye reguleringsplaner som gjør byen mer tilgjengelig og
37 trivelig. Det betyr at byutviklingen bør være kompakt.

38 Kompakt byutvikling medfører at bruken av bebygde arealer endres. For eksempel kan
39 nedlagte industriområder bli til kontorbygg, handel og boliger. Motsatsen er en by som sprer
40 seg utover landskapet med lav, bilbasert bebyggelse og et omfattende veinett som binder
41 bebyggelsen sammen, med kostnader for natur og friluftsliv.

42 Tradisjonelt har økonomisk vekst og negative miljøpåvirkninger vært nært koblet sammen.
43 Kompakt byutvikling kan føre til at veksten fortsetter, mens utslippene reduseres.

44 Kompakt byutvikling gir folk mer tid og frihet i hverdagen. Det er triveligere å bruke livet på
45 noe annet enn kø. Livet er enklere for de som bor nært arbeid, skole og fritidsaktiviteter.
46 Dersom ny bebyggelse planlegges nært der mange folk allerede bor, slipper folk som flytter
47 inn nye boliger, å bruke tida sin på transport. Da planlegger samfunnet for et mindre
48 transportbehov og kortere reiseavstander.

49 Raga Rockers sang satirisk i en låt fra 1983 at «Frihet og rettferdighet at alle bor i blokk». Det
50 er ikke enkelt å bestemme seg for hva som utgjør frihet og rettferdighet, så det får være en
51 oppgave vi finner ut hver for oss. Men som samfunn, er det som gjør en by verdt å bo i at folk
52 bor tett. Tetthet er ikke nok i seg selv, men det er at folk bor nært hverandre som gir byen
53 mangfold, tilbud og liv.

54 Det er også en rekke ulemper som kan unngås ved kompakt byutvikling. Vann- og
55 avløpsgebyrer bør ikke økes uten grunn. Kompakt byutvikling gir en bedre ressursutnyttelse
56 enn å ta i bruk stadig nye områder. Kostnader spares ved å bruke eksisterende offentlig
57 infrastruktur istedenfor å betale for ny vannforsyning, avløpshåndtering, skoler og gang- og
58 sykkelstier.

59 Byspredning vil kunne føre til enten økte kostnader eller et dårligere busstilbud ifølge
60 kommunedirektøren (planbeskrivelsen i høringsforslaget til ny arealdel fra april 2023).
61 Busstilbudet i Tromsø er effektivt fordi byen er kompakt. Det er i alle fall mulig å hevde at et
62 effektivt busstilbud er en del av suksessen. Folk som bruker busstilbudet i Tromsø, er mer
63 fornøyd enn alle andre landet. Blant grunnene er sannsynligvis også at antall bussavganger
64 økte med omtrent en fjerdedel i 2019, som en del av byvekstavtalen, og at billettprisene er
65 lavere enn andre større byer.

66 Kompakt byutvikling kan begrense klimagassutslippene. Det viktigste kriteriet for redusert
67 bilbruk er nærhet til sentrum (TØI-rapport 1593A/207). Bilbruk har negative miljøpåvirkninger,
68 og vekst i persontransporten bør tas med sykkel, gange og kollektiv.

69 I 2023 gikk utslippene ned med 4,7 prosent i Norge sammenlignet med 1990 ifølge foreløpige
70 SSB-tall. For femte år på rad falt klimagassutslippene. Det er altså mulig å redusere
71 utslippene, og å redusere utslippene er viktig.

72 Temperaturen på jorda øker fordi mennesker slipper ut mer drivhusgass i atmosfæren enn i
73 førindustriell tid. Utslippene forsterker drivhuseffekten. Den økte oppvarmingen av
74 atmosfæren og jordoverflaten har ført at verden nå er én grad varmere enn i 1850.
75 Beregninger viser at mot slutten av århundret kan Tromsø vente omtrent ti prosent mer
76 nedbør. Det blir flere voldsomme regnskurer. Styreregnet vil føre til store oversvømmelser og
77 kostnader.

78 Kompakt byutvikling medfører at enkelte utbyggere ikke får bygge ned natur- og
79 friluftsområder, selv om utbyggerne selv ønsker det. Enkelte utbyggere peker på priskrisen i
80 boligmarkedet som grunn til å spre bebyggelsen utover. Dette er feil. Priskrisen i Tromsø
81 skyldes ikke at for få områder er regulert til bolig. Tromsø er flinkest i landet til å regulere
82 boliger. Dersom å regulere mer hadde vært løsningen, ville boligprisene i Tromsø vært lavere
83 enn i andre byer, ikke høyere. Bare i 2024 ble 450 nye boenheter regulert. Sammenlignet
84 med historisk befolkningsvekst har Tromsø den største reserven med boliger som er
85 ferdigregulert og ubebygd i landet. (Boligvennlighetsundersøkelsen 2023 Prod-3 Boligreserve
86 målt mot historisk befolkningsvekst).